

**РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА**

Бр.1103 – 45/5

Скопје, 19.05.2008 година

ДО

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО

**КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ
НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР ЗА ИЗВРШЕНА РЕВИЗИЈА НА
СПРОВЕДУВАЊЕ НА ДАДЕНИ ПРЕПОРАКИ ВО КОНЕЧНИОТ ИЗВЕШТАЈ НА
ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ЗДРАВСТВО -
СМЕТКА ЗА СРЕДСТВА ОД БУЏЕТОТ НА РМ БР.1103-434/6 ОД 2007 ГОДИНА**

1. Резиме

1.1. Основ за вршење на ревизијата на спроведување на препораките

Во 2007 година беше извршена ревизија на финансиските извештаи на Министерството за здравство – Сметка за средства од буџетот на РМ за 2006 година.

Цел на ревизијата на финансиските извештаи беше изразување мислење за тоа:

- дали финансиските извештаи вистинито и објективно ја искажуваат финансиската положба и резултатот на финансиските активности во согласност со применетата законска регулатива и
- дали е остварено законско и наменско користење на средствата кои претставуваат државни расходи.

1.2. Резиме на резултатите од ревизијата на спроведување на препораките

Во овој извештај на Овластениот државен ревизор (во понатамошниот текст ОДР) се презентирани резултатите од извршената ревизија на спроведување на препораките на Министерството за здравство – Сметка за средства од буџетот на РМ. Во извештајот беа опфатени функционалните области на Финансиско известување, оценка на системот на сметководствени и финансиски контроли, користените сметководствени принципи, испитување на докази за потврдување конкретни финансиски трансакции, организациона поставеност и финансиско раководење на субјектот.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
Сметка за средства од Буџетот на РМ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Во Конечниот извештај на ОДР Бр.1103-434/6 од 2007 година беа дадени вкупно девет препораки и сугестии. Препораките се однесуваат на преземање мерки од страна на одговорните лица во Министерството за отстранување на утврдените слабости во системот на интерни контроли и вистинито и објективно прикажување на билансните позиции во финансиските извештаи.

Министерството за здравство нема донесено Акционен план за имплементација на препораките по извршената ревизија за 2006 година со утврдени рокови и определени обврски по организациони делови и области, поради што со непосреден увид во спроведувањето на постапките за отстранување на утврдените слабости, ревизијата даде оценка за степенот на спроведување на препораките.

Според сумираните резултати од спроведување на препораките ревизијата оцени дека Министерството за здравство има направено задоволителен напредок во спроведување на препораките на ОДР, при што е утврден следниот статус по групи:

Спроведени препораки

- Спроведена е препораката за формирање на единица за внатрешна ревизија со распоредување/вработување на лица во Одделението за внатрешна ревизија по Решенија на Министерот од 15.10.2007 година.
- Спроведена е препораката за исплата на средства по основ на буџетско учество врз основа на Договорот за заем со Меѓународната банка за обнова и развој да се врши врз основа на реално направените расходи и со приложување на документаацијата за извршените исплати во сметководството на министерството. На ден 25.01.2008 година доставено е известување до Проектната единица за начинот на префрлување на средства од страна на министерството;
- Спроведена е препораката во однос на почитување на одредбите од Законот за јавни набавки од аспект на донесување на Правилник за начинот и постапките за вршење на набавки од мала вредност, водење на регистар на пропишан образец, потпишување на изјава од страна на членовите на комисијата дека нема конфликт на интереси и доставување на известување за извршениот избор кај набавките од мала вредност

Спроведување на препораки во тек

- Препораката за воспоставување на систем на интерни контроли кој што би обезбедил исплатата на платите да се врши врз основа на реално одработеното работно време е во тек. Со Решение на Министерот од 28.01.2008 година формирана е комисија за контролни процедури при евидентирање на редовноста на работното место во Министерството за здравство;
- Во тек е спроведување на препораката за превземање на мерки и активности за подобрување на системот на интерни контроли при исплата на фактурите за извршени услуги од страна на здравствените установи. Формирана е комисија за реализација на мерките и активностите утврдени со Програмите за здравствена заштита со Решение од 14.01.2008 година во кое што се утврдени задачите на комисијата;
- Препораката во однос на воспоставување на процедури со кои што ќе се обезбеди одобрување, извршување и евидентирање само на исправни и веродостојни деловни промени е во тек и истата ќе биде предмет на потврдување со наредните ревизии на Министерството.

- Во тек е спроведување на препораката за обележување на основните средства со инвентарни броеви со цел да се овозможи усогласување на сметководствената состојба на средствата со фактичката состојба утврдена со пописот. Основните средства се обележани со инвентарни броеви, но во времето на вршење на оваа ревизија физичкиот попис на основните средства беше се уште во тек поради што не можевме да се увериме во усогласеноста на двете состојби.

Делумно спроведени препораки

- Препораката што се однесува на објавување на Програмите за здравствена заштита во рамките на реално одобрените средства од Буџетот на РМ е делумно спроведена. Од вкупно 16 програми за здравствена заштита 3 програми не се објавени во рамките на одобрените средства од буџетот за нивна реализација.

Неспроведени препораки

- Не е спроведена препораката во однос на евидентирање на обврските спрема здравствените установи произлезени од реализација на Програмите за здравствена заштита. Не е извршено евидентирање на неплатените обврски спрема здравствените установи поради тоа што сите сектори не ги доставиле фактурите кои што се оценети како валидни за исплата до Одделението за сметководство. Во времето на вршење на оваа ревизија Министерството за здравство беше во тек на изготвување на завршна сметка за 2007 година поради што сите книжења не беа спроведени.

1.3. Препораки

Ревизијата препорачува Министерството да продолжи со активностите утврдени во поединечните решенија донесени од Министерот во функција на спроведување на препораките дадени од страна на ревизијата.

2. Вовед

2.1. Предмет на ревизијата

Предмет на овој Конечен извештај е извршената ревизија на спроведувањето на дадените препораки во Конечниот извештај на овластениот државен ревизор бр.1103-434/6 од 15.10.2007 на Министерството за здравство – Сметка за средства од Буџетот на РМ.

2.2. Законски основ

Ревизијата од точка 2.1. на овој извештај е извршена согласно член 2 став 1 и 2 и член 23 став 9 од Законот за државна ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија согласно член 6 и 9 од Законот за државна ревизија.

2.3. Континуитет

Не е вршена ревизија, ниту сме издале било каков извештај, за спроведување на дадените препораки во конечниот извештај на овластениот државен ревизор на Министерството за здравство – Сметка за средства од Буџетот на РМ, за годините кои и претходат на годината која е предмет на оваа ревизија.

2.4. Одговорност на раководството на субјектот и на ревизорите на ДЗР

Спроведувањето на препораките дадени во конечниот извештај на овластениот државен ревизор е одговорност на раководството на субјектот од точка 1 на овој извештај, застапувано од:

- Имер Сељмани, Министер од 05.09.2006 година

Одговорност и задача на ревизорите е да извршат ревизија/проверка на степенот до кој препораките дадени во конечните ревизорски извештаи се спроведени и да донесат заклучоци врз база на прибраните докази.

3. Цел на ревизијата

Цел на оваа ревизија е да се оцени степенот до кој препораките по наодите презентирани во конечниот извештај на овластениот државен ревизор бр. 1103-434/6 од 2007 година се спроведени, како и оценка на соодветноста и влијанието на преземените мерки по однос на дадените препораки.

4. Опфат и методологија, период на вршење на ревизијата и извршители

Ревизијата е извршена во согласност со стандардите за државна ревизија на Меѓународната организација на Врховни ревизорски институции (ИНТОСАИ) кои се пропишани за примена во Република Македонија при вршењето на државната ревизија. За време на ревизијата, извршивме испитување на сметководствените евиденции и поткрепувачка документација, спроведовме ревизорски постапки за оценка на усогласеноста со ревизорските стандарди и закони и одредување на соодветноста на постапките во однос на ревизорските цели, интервјуиравме одговорни лица на субјектот, извршивме процена на користени сметководствени принципи, како и на важни проценки направени од страна на раководството на субјектот од точка 1 на овој извештај, дадовме општа оценка на презентираните докази за спроведување на препораките и оценка за конкретни финансиски трансакции. Веруваме дека извршената ревизија ни обезбедува разумна основа за степенот до кој препораките по наодите презентирани во конечниот извештај на овластениот државен ревизор Бр.1103-434/6 од 2007 година се спроведени и соодветноста на преземените мерки.

Ревизијата од точка 2.1. погоре е планирана и извршена во периодот од 28.01.2008 година до 08.02.2008 година во просториите на Министерството за здравство од ревизорски тим на Државниот завод за ревизија.

5. Резултати од ревизијата на спроведување на препораките

- 5.1. Прашањата кои ги покрива овој извештај беа дискутирани на завршниот состанок со одговорните лица на субјектот - предмет на ревизија кој се одржа на ден 07.02.2008 година.

5.2. Систем на интерни контроли

5.2.1. Наод во конечниот извештај на ОДР од 2007 година, точка 11.2.1.

Спротивно на Законот за буџетите, Министерството за здравство нема воспоставено внатрешна ревизија со која што се обезбедува систем на редовна внатрешна

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
Сметка за средства од Буџетот на РМ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

сметководствена контрола. Поради не постоењето на внатрешна ревизија не е овозможено да се врши проверка дали финансиските промени односно трансакции се извршени во согласност со законските прописи, дали постои соодветна документација и дали финансиските извештаи обезбедуваат целосни, вистинити и веродостојни информации за резултатите од финансиските активности

Препорака бр.1

Министерот за здравство да формира единица за внатрешна ревизија во согласност со Законот за буџетите .

Коментар на субјектот

Формирано е одделение за внатрешна ревизија согласно Законот за буџетите.

Тековен статус на препораката бр.1

Во Министерството за здравство извршено е пополнување на работните места раководител на одделение и советник-ревизор предвидени со Правилникот за систематизација на работните места во Министерството за здравство. Донесени се Решенија од страна на Министерот за распоредување/вработување на државни службеници на наведените работни места на 15.10.2007 година.

5.2.2. Наод во конечниот извештај на ОДР од 2007 година, точка 11.2.2.

Системот на интерни контроли на Министерството за здравство не обезбедува исплатата на плати на вработените да се врши врз основа на реално одработените часови во согласност со Законот за работни односи. Иако во Министерството постои електронски систем за евидентирање на редовноста на вработените кој овозможува контрола на времето на доаѓање и заминување од работното место, отсуства во текот на работното време не се воспоставени контролни процедури кои би обезбедиле пресметката и исплатата на платата да се врши врз основа на реално одработеното работно време .

Препорака бр.2

Одговорните во Министерството за здравство да воспостават систем на интерни контроли со кој што би се обезбедило исплатата на платите да се врши врз основа на реално одработеното работно време .

Коментар на субјектот

Исплатата на платите се врши врз основа на електронски систем за евиденција на редовноста на вработените на работа и доставените списоци од сите раководители во Министерството за здравство и раководителите на подрачните служби.

Тековен статус на препораката бр.2

Формирана е комисија за контролни процедури при евидентирање на редовност на работното место во Министерството за здравство со решение на Министерот од 28.01.2008 година. Во согласност со наведеното Решение членовите на оваа комисија треба да вршат контролни процедури на листите од апаратите за евиденција и листите за редовност кои се добиваат од подрачните одделенија. Претседателот на комисијата за контролни процедури при евидентирањето на редовност на работното време има обврска да го потпишува рекапитуларот за плата секој месец со што обезбедува дека пресметката и исплатата на плата се врши врз основа на извршената контрола. Во текот на вршење на оваа ревизија не беше исплатена платата за месец јануари/2008 година, а постапката на контрола на евиденцијата беше во тек.

5.2.3. Наод во конечниот извештај на ОДР од 2007 година, точка 11.2.3.

Во процесот на реализација на програмите за превентивна и куративна здравствена заштита ревизијата утврди нефункционирање на систем на интерни контроли во постапката на одобрување на исплатите и признавањето на извршените услуги од страна на здравствените установи - извршители на активностите, што се однесуваат на:

- исплата на средства на здравствени установи без доставени фактури за извршени услуги;
- исплата на средства на Фондот за здравствено осигурување во паушални износи наместо врз основа на реално извршени услуги;
- исплати по фактури без доставена поткрепувачка документација за реалноста на извршената услуга;
- признавање на повисоки цени на фактурирани услуги од утврдените во програмата во услови кога истата се реализира со помалку средства од потребните;
- признавање на иста услуга по различна цена доколку цената не е утврдена со програмата;
- ставките во фактурата за извршените услуги не се соодветни со ставките утврдени во програмата;
- паушално намалување на фактурираниот износ при исплатата;
- не постоење на унифицирана форма на извештај што ќе ја олесни контролата и следењето на реализацијата на програмата;
- неисплаќање на фактури и за реално извршени услуги по исцрпувањето на средства по соодветната програма заради што истите не се евидентираат сметководствено како обврска.

Препорака бр.3

Одговорните лица во министерството да превземат мерки и активности за подобрување на системот на интерни контроли како со засилување на контролата на терен, така и во однос на контролата на доставените фактури за извршени услуги од страна на здравствените установи

Коментар на субјектот

Превземени се мерки и активности во насока на контрола на доставените фактури за извршени услуги од страна на јавните здравствени установи. За 2008 година се планираат посети на јавните здравствени установи со засилување на контролата на терен за спроведените мерки и активности по програмите и на доставените фактури за извршени услуги од страна на јавните здравствени установи.

Тековен статус на препораката бр.3

Со Решение на Министерот од 14.01.2008 гдина формирана е комисија за реализација на мерките и активностите утврдени со програмите за здравствена заштита во РМ за 2008 година. Задача на оваа комисија е контрола на реализацијата на средствата од програмите, изготвување на упатство за начинот на користење на средствата утврдени со програмите, изготвување на унифицирани извештаи за следење на реализацијата на средствата, изготвување на спецификации за валидните/невалидните фактури, изготвување на план за посета на јавните здравствени установи и изготвување на извештај за спроведените мерки и активности и констатираните состојби за реализација на средствата предвидени со програмите за здравствена заштита по извршените контроли на јавните здравствени установи. Во текот на ревизијата е утврдено дека е изготвено Нацрт упатство за начинот на спроведувањето и користење на средствата планирани во програмите за здравствена заштита за 2008 година, во тек е изготвувањето на унифицирани извештаи за

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
Сметка за средства од Буџетот на РМ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

следење на реализацијата на средствата, доставени се списоци на валидни фактури за исплата до Секторот за општи работи, невалидните фактури се враќаат континуирано во текот на годината и подготвен е план за посета на јавните здравствени установи во 2008 година.

5.2.4. Наод во конечниот извештај на ОДР од 2007 година, точка 11.2.4.

Системот на интерни контроли на Министерството за здравство не обезбедува дека само исправни и веродостојни деловни промени се одобруваат, извршуваат и евидентираат. Системот не ги открил грешките во извршувањето на исплатите од ставката Стоки и услуги врз основа на фактура без соодветна поткрепувачка документација од која што може да се утврди дека набавените стоки/услуги се за потребите на Министерството ниту ги спречил исплатите за извршени набавки на стоки/услуги без спроведена постапка за јавна набавка во согласност со Законот за јавни набавки.

Препорака бр.4

Одговорните лица во Министерството да воспостават процедури со кои што ќе се обезбеди одобрување, извршување и евидентирање само на исправни и веродостојни деловни промени.

Коментар на субјектот

Овозможено е одобрување, извршување и евидентирање на деловни промени врз основа на поткрепувачка документација (извештај, решение, договор). Воведен е систем на потпишување на фактурите од страна на лицата кои што ја извршиле проверката: ликвидатор, раководител на сметководство и раководител на општ сектор. Министерот ја потпишува фактурата за исплата само доколку истата е потпишана од наведените лица.

Тековен статус на препораката бр.4

Постапувањето на Министерството во однос на оваа препорака ќе биде потврдено при спроведување на наредните ревизии на Министерството при тестирање на ставката Стоки и услуги.

5.3. Неправилности во искажување на приходите/расходите

5.3.1. Наод во конечниот извештај на ОДР од 2007 година, точка 10.3.1.

Министерството за здравство во 2006 година вршело исплата на средства од Програмите за превентивна и куративна здравствена заштита за услуги кои што не се реално извршени од страна на здравствените установи–извршители на активностите спротивно на утврденото во секоја од програмите - распределбата на средствата да се врши врз основа на доставени фактури и извештаи за реализација на активностите. Врз основа на детални ревизорски постапки на примерок кој изнесува 33 % од популацијата, утврдивме исплата на средства во висина од 72.220 илјади денари по фактури без прилог медицинска или слична документација како потврда за извршената услуга и 7.808 илјади денари исплатени средства без доставени фактури од здравствените установи. Ревизијата е на мислење дека системот на интерни контроли на Министерството за здравство не обезбедува исплата на средства од Програмите единствено за реално извршени услуги од страна од здравствените установи поради наведеното во точката 10.2.3 од Конечниот извештај и поради начинот на нивното подготвување и објавување. Министерството за здравство ги подготвува и објавува програмите донесени од Владата на РМ со параметри (ставки, цени и сл) за утврдување на висината на потребните средства, кои за реализација на тринаесет програми во 2006 година изнесуваат вкупно 680.618

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
Сметка за средства од Буџетот на РМ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

илјади денари. За дел од програмите одобриениот износ на средства од Буџетот на РМ е понизок од планираниот потребен, односно истите не се целосно финансиски покриени со одобрените средства во износ од 335.028 илјади денари за реализација на сите програми. Вака објавените програми иако не претставуваат објективен критериум за признавање на фактурираните износи во рамките на одобрените средства од буџетот за нивна реализација, претставуваат законска рамка за фактурирање на услугите што ги вршат здравствените установи-извршители на програмите. Оваа обврска Министерството за здравство не може да ја исполни поради ограничениот износ на одобрени средства од буџетот кај дел од Програмите. Освен наведеното, кај Програмата за задолжителна имунизација извршена е набавка на вакцини без да се објави меѓународен тендер иако набавката е извршена во вредност над 400.000 ЕУР. За дел од вакцините извршен е избор на најповолни понудувачи без добиени најмалку две прифатливи понуди како услов за евалуација на понудите и нивно рангирање. Ваквиот начин на водење на постапките оневозможува целосна транспарентност во постапката и не обезбедува фер конкуренција за извршена набавка во износ од 46.190 илјади денари.

Препорака бр.1

Програмите за здравствена заштита да се објавуваат во рамките на реално одобрените средства од Буџетот на РМ со што ќе се обезбедат реални критериуми за распределба на средствата и за следење на реализацијата на програмите, да се организираат континуирани инструктажи со лицата кои што ги подготвуваат фактурите во здравствените установи.

Коментар на субјектот

Во тек е изработка на упатство за реализација на програмите, унифицирани извештаи по програми и организирање на инструктажа на лицата кои ги подготвуваат фактурите за извршени здравствени услуги од јавните здравствени установи.

Тековен статус на препораката бр.1

Со увид во објавените Програми за здравствена заштита за 2008 година во Службен весник на РМ утврдено е дека три од вкупно шеснаесет програми не се објавени во рамките на одобрените средства од Буџетот на РМ. Кај останатите тринаесет програми за здравствена заштита не е утврдена разлика помеѓу потребните средства за нивна реализација и одобрените средства од Буџетот на РМ.

5.3.2. Наод во конечниот извештај на ОДР од 2007 година, точка 10.3.2.

Спротивно на Договорот за заем склучен со Меѓународната банка за обнова и развој каде што е утврдено буџетско учество при набавка на стоки/услуги од домашни добавувачи во висина на одреден процент од реализираните расходи, вршени се исплати на средства во паушални износи врз основа на решенија на Министерот. Поради вршените исплати на средства без приложување на документација за реално настанатите расходи од страна на Проектната единица за управување во здравствениот сектор, ревизијата не е убедена во реалноста и објективноста на расходите од ставката Други трансфери во износ од 13.644 илјади денари.

Препорака бр.2

Исплатата на средства по основ на буџетското учество врз основа на Договорот за заем да се врши исклучиво врз основа на реално направени расходи и со приложување на документацијата за извршените исплати во сметководството на Министерството.

Коментар на субјектот

Исплатата на средствата по основ на буџетското учество врз основа на Договорот за заем се врши врз основа на реално направени расходи со приложени решенија, изводи, фактури и останата документација за реално настанатите работи на дневна основа.

Тековен статус на препораката бр.2

На 25.01.2008 година доставено е известување до проектната единица за координација дека преносот на средствата на жиро сметката на Проектната единица ќе се врши исклучиво врз основа на реално направените расходи со приложување на документација за реално настанатите расходи. Во известувањето е наведено дека средствата со кои што располага Проектната единица, а кои што се префрлени претходната година, може да се користат само со претходно одобрување од Министерот за здравство, а врз основа на доставена документација. При ревизијата е утврдено дека во текот на 2008 година не се префрлувани средства на Проектната единица од страна на Министерството за здравство, а за користењето на средствата со кои што располага се доставува документација за реално направените расходи.

5.4. Неправилности во искажување на позициите во Билансот на состојба

5.4.1. Наод во конечниот извештај на ОДР од 2007 година, точка 10.4.1.

Заради неизвршеното усогласување на состојбата на средствата искажана во сметководството и фактичката состојба утврдена со пописот, ревизијата не можеше да се увери во реалноста и објективноста на ставката Материјални средства од Билансот на состојбата во износ од 8.017 илјади денари. Спротивно на Правилникот за сметководството на буџетите и буџетските корисници основните средства немаат инвентарни броеви, пописните листи содржат само натурални показатели со што е отежнато усогласувањето. Исто така финансиската и материјалната евиденција на основните средства и нивното слагање се врши од страна на едно исто лице, не постојат ажурни збирни реверси (иако постојат поединечни) по видови на опрема што ја отежнува споредбата помеѓу издадените реверси на секој вработен и пописните листи

Препорака бр.1

Основните средства да се обележат со инвентарни броеви со цел да се овозможи усогласување на сметководствената состојба на средствата со фактичката состојба утврдена со пописот. Да се изврши соодветно разграничување на должностите односно финансиската и материјалната евиденција да ја водат различни лица со што ќе се обезбеди реалност во усогласувањето на двете евиденции.

Коментар на субјектот

Основните средства се обележани со инвентарни броеви. Финансиската и материјалната евиденција ја водат различни лица.

Тековен статус на препораката бр.1

Извршен е увид во пописните листи и утврдено е дека основните средства се обележани со инвентарни броеви. Физичкиот попис на основните средства беше во тек поради што не можевме да потврдиме дали е извршено усогласување на сметководствената состојба на средствата со фактичката состојба утврдена со пописот.

5.4.2. Наод во конечниот извештај на ОДР од 2007 година, точка 10.4.2.

Спротивно на Законот за сметководството на буџетите и буџетските корисници

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
Сметка за средства од Буџетот на РМ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

ставката Краткорочни обврски спрема добавувачите не е реално и објективно прикажана, заради не евидентирањето на најмалку 101.083 илјади денари, обврски спрема здравствените установи, извршители на програмите. Причина за неевидентирањето на обврските спрема здравствените установи се помалку одобрените средства од буџетот на РМ во однос на потребните средства за реализација на Програмите за превентивна и куративна здравствена заштита што во континуитет се повторува со години и немањето реални можности за исплата на истите поради фактот што Програмите опфаќаат средства само за тековната година. Ваквата пракса, создава погрешна слика во однос на обврските на Министерството, кои како отворена ставка во Билансот на состојбата би биле показател за реално потребните средства на Министерството за остварување на планираните активности.

Препорака бр.2

Во сметководствената евиденција на Министерството за здравство да се врши ажурно евидентирање на сите обврските спрема здравствените установи произлезени од реализацијата на Програмите.

Коментар на субјектот

Се врши евиденција на обврските произлезени од реализација на програмите.

Тековен статус на препораката бр.2

Во Министерството за здравство не е извршена евиденција на обврските произлезени од реализација на програмите за здравствена заштита бидејќи сите сектори не ги доставиле фактурите кои што се контролирани и оценети како валидни за исплата од страна на Министерството.

5.5. Ненаменско и незаконско користење на средствата:

5.5.1. Наод во конечниот извештај на ОДР од 2007 година, точка 10.5.1.

При ревизијата на постапките и процедурите спроведени во текот на 2006 од аспект на примена на Законот за јавни набавки ревизијата ги утврди следните неправилности:

- Планот за јавни набавки не е донесен во рокот утврден со Законот за јавни набавки до крајот на јануари во тековната година, туку истиот е донесен во месец март;
- Членовите на Комисијата при реализација на постапките со отворен повик не потпишуваат изјава во писмена форма со која се обезбедува дека немаат конфликт на интереси со понудувачот, со неговиот законски полномоштеник, или со членовите на неговите управни/надзорни/други органи и раководни тела;
- Кај дел од спроведените постапки со отворен повик, по потпишувањето на договорот со избраниот понудувач не е пополнет регистар за спроведената јавна набавка на со закон пропишан образец кој задолжително се доставува до Бирото за јавни набавки;

Кај дел од спроведените постапки од мала вредност не е доставено известување за извршениот избор за најповолен понудувач до понудувачите кои не се избрани, а договорот со избраниот понудувач е склучен пред истекот на три дена од конечната на решението за избор

Препорака бр.1

Одговорното лице и Комисијата за јавни набавки да ги спроведуваат одредбите од Законот за јавни набавки и Правилникот за набавки од мала вредност во следните случаи:

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
Сметка за средства од Буџетот на РМ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

- Одговорното лице да го донесува Планот за јавни набавки до крајот на јануари во тековната година.
- Членовите на Комисијата при реализација на постапките со отворен повик да потпишуваат изјава во писмена форма дека немаат конфликт на интереси со понудувачот.
- По потпишувањето на договорот со избраниот понудувач задолжително да се пополнува регистар за спроведената јавна набавка на пропишан образец и да се доставува до Бирото за јавни набавки.

По извршен избор кај набавките од мала вредност задолжително да се доставува известување за извршениот избор за најповолен понудувач до понудвачите кои не се избрани, а договорот со избраниот понудувач да се склучува по истекот на три дена од конечностa на решението за избор .

Коментар на субјектот

На комисијата и се дадени инструкции за доследно почитување на Законот за јавни набавки, истата го почитува законот и ги има надминато сите дадени забелешки со исклучок на забелешката за донесување на планот за јавни набавки кој во 2007 година беше донесен во март тековната година. Во тек е надминување на оваа забелешка.

Тековен статус на препораката бр.1

Донесен е Правилник за начинот и постапката за вршење на набавки од мала вредност на 16.01.2008 година. Извршен е увид во спроведените постапки за јавни набавки во 2007 година и утврдено е дека се води регистар за извршените набавки на пропишан образец, членовите на комисијата потпишуваат изјава во писмена форма дека немаат конфликт на интереси со понудувачот, по извршен избор кај набавките од мала вредност се доставува известување за извршениот избор за најповолен понудувач.

6. Ефекти

Ревизијата на спроведување на препораките утврди дека се постигнати задоволителни подобрувања како резултат на примената на утврдените активности за спроведување на препораките за извршена ревизија на финасиските извештаи за 2006 година кај Министерството за здравство, со преземање на соодветни мерки во рамките на министерството предмет на ревизија.

7. Заклучоци

Државниот завод за ревизија утврди дека е направен задоволителен напредок во имплементацијата на препораките дадени во Конечниот извештај на ОДР од 2007 година.

Создадени се услови за воспоставување систем во областа на внатрешни сметководствени и финансиски контроли, како и систем за исплатата на платите врз основа на реално одработеното работно време (точка 11.2.1/1; 11.2.2/2; 11.2.3/3. и 11.2.4/4. од Прилог 1 кон овој извештај).

Преземени се активности за објавување на Програмите за превентивна здравствена заштита во рамките на реално одобрените средства од страна на Буџетот на РМ и регулирана е постапката за начинот на исплата на буџетското учество на средства од страна на министерството за одделни расходи утврдени во Договорот за заем со Меѓународната банка за обнова и развој (точка 11.3.1/1 и 11.3.2/2 од Прилог 1 кон овој извештај).

Извршено е обележување на основните средства со инвентарни броеви за олеснување на усогласувањето помеѓу стварната и сметководствената состојба и

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
Сметка за средства од Буџетот на РМ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

поедноставно вршење на пописот (точка 11.4.1/1 од Прилог 1 кон овој извештај), но сеуште не извршено целосно евидентирање на обврските спрема здравствените установи по основ на реализација на програмите за превентивна здравствена заштита (точка 11.4.1/1 од Прилог 1 кон овој извештај).

Преземени се активности за примена на одредбите од Законот за јавни набавки во постапка за набавки од мала вредност со што е постигната јавност и транспарентност во овој процес (точка 11.5.1/1 од Прилог 1 кон овој извештај).

Отпочнатите активности во Министерството за здравство укажуваат на прифатената одговорност на раководните лица да постапат и да ги спроведат истите. Иако имплементацијата на голем дел од препораките е во тек, превземените активности упатуваат на тоа дека се создадени предуслови за нивна примена.

Препораки

Министерството за здравство треба да продолжи да ги имплементира неспроведените препораки, а кои се однесуваат на следното:

- објавување на сите програми за здравствена заштита во рамките на одобрените средства од Буџетот на РМ,
- усогласување на сметководствената вредност на основните средства со фактичката состојба утврдена со попис, и
- евидентирање на обврските спрема здравствените установи произлезени од реализација на програмите за здравствена заштита

Скопје, 15.05.2008 год.

Овластен државен ревизор

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
Сметка за средства од Буџетот на РМ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Прилог I

Статус

**на спроведување на препораките дадени во конечните ревизорски извештаи
на овластениот државен ревизор**

Ревизорски извештај бр. 1103-434/6 од 15.10.2007 година

Субјект: Министерство за здравство- Сметка за средства од буџетот на РМ

Бр./врска на наодот/ препораката во конеч. изв. на ОДР	Ревизорска област Препорака	Статус на препораката	Коментар на ревизорот
1	2	3	4
	Систем на интерни контроли		
11.2.1./1	Министерот за здравство да формира единица за внатрешна ревизија во согласност со Законот за буџетите Датум на спроведување на ревизијата 03.10.2007 година	Спроведена е препораката за формирање на единица за внатрешна ревизија со распоредување/вработување на лица во Одделението за внатрешна ревизија со Решенија на Министерот од 15.10.2007 година.	Со екипирањето на Одделението за внатрешна ревизија обезбеден е систем за редовна внатрешна сметководствена контрола.
11.2.2./2	Одговорните во Министерството за здравство да воспостават систем на интерни контроли со кој што би се обезбедило исплатата на платите да се врши врз основа на реално одработеното работно време.	Во тек е спроведување на препораката за воспоставување систем на интерни контроли кој што би обезбедил на исплатата да се врши врз основа на реално одработеното работно време. Со Решение на министерот од 28.01.2008 година формирана е комисија за контролни процедури при евидентирање на	Со задолжувањето на лицата од комисијата кои што ќе ја проверуваат евиденцијата за редовност на работното место обезбеден е систем за исплата на плати во согласност со реално одработеното работно време

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
Сметка за средства од Буџетот на РМ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

		редовноста на работното место.	
11.2.3./3	Одговорните лица во министерството да превземат мерки и активности за подобрување на системот на интерни контроли како со засилување на контролата на терен, така и во однос на контролата на доставените фактури за извршени услуги од страна на здравствените установи	Во тек е спроведување на препораката за превземање на мерки и активности за подобрување на системот на интерни контроли при исплата на фактурите за извршени услуги од страна на здравствените установи.Формирана е комисија за реализација на мерките и активностите утврдени со Програмите за здравствена заштита со Решение од 14.01.2008 година во кое што се утврдени задачите на комисијата.	Извршување на задачите на комисијата наведени во Решението донесено од страна на Министерот ќе обезбедат имплементација на препораката.
11.2.4./4	Одговорните лица во Министерството да воспостават процедури со кои што ќе се обезбеди одобрување, извршување и евидентирање само на исправни и веродостојни деловни промени	Препораката во однос на воспоставување на процедури со кои што ќе се обезбеди одобрување, извршување и евидентирање само на исправни и веродостојни деловни промени ќе биде предмет на потврдување со наредните ревизии на МЗ.	Постапувањето на Министерството во однос на оваа пропорака ќе биде потврдено при спроведување на наредните ревизии на Министерството при тестирање на ставката Стоки и услуги
	Неправилности во искажување на приходите /расходите		
10.3.1./1	Програмите за здравствена заштита да се објавуваат во рамките на реално одобрените средства од буџетот на РМ со што ќе се обезбедат реални критериуми за распределба на средствата и за следење на реализацијата на програмите, да се организираат континуирани инструктажи со лицата кои што	Делумно е спроведена препораката што се однесува на објавување на Програмите за здравствена заштита во рамките на реално одобрените	Постигнат е значен напредок во спроведување на препораката бидејќи само 3 програми од вкупно 16 не се објавени во рамките на одобрените средства од буџетот на РМ.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
Сметка за средства од Буџетот на РМ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

	ги подготвуваат фактурите во здравствените установи.	средства од Буџетот на РМ. Од вкупно 16 програми за здравствена заштита три програми не се објавени во рамките на одобрените средства од буџетот за нивна реализација.	
11.3.2./2	Исплатата на средства по основ на буџетското учество врз основа на Договорот за заем да се врши исклучиво врз основа на реално направени расходи и со приложување на документацијата за извршените исплати во сметководството на Министерството	Спроведена е прелораката за исплата на средства по основ на буџетско учество врз основа на Договорот за заем со Меѓународната банка за обнова и развој да се врши врз основа на реално направените расходи и со приложување на документаацијата за извршените исплати во сметководството на Министерството. На ден 25.01.2008 година доставено е известување до Проектната единица за начинот на префрлување на средства од страна на Министерството.	Министерството за здравство во однос на префрлувањето на средства по основ на Договорот за заем да постапува согласно доставеното известување до Проектната единица за координација.
	Неправилности во искажување на билансните позиции		
11.4.1./1	Основните средства да се обележат со инвентарни броеви со цел да се овозможи усогласување на сметководствената состојба на средствата со фактичката состојба утврдена со пописот. Да се изврши соодветно разграничување на должностите односно финансиската и материјалната евиденција да ја водат различни лица со што ќе се обезбеди реалност во усогласувањето на двете евиденции	Во тек е спроведување на прелораката за обележување на основните средства со инвентарни броеви со цел овозможување на усогласување на сметководствената состојба на средствата со фактичката состојба утврдена со пописот. Основните средства се	Основните средства се обележани со инвентарни броеви. Финансиската и материјалната евиденција ја водат различни лица со што се создадени предуслови за усогласување на сметководствената со фактичката состојба на основните средства

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
Сметка за средства од Буџетот на РМ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

		обележани со инвентарни броеви, но во времето на вршење на оваа ревизија физичкиот попис на основните средства беше се уште во тек поради што не можевме да се увериме во усогласеноста на двете состојби.	
11.4.2./2	Во сметководствената евиденција на Министерството за здравство да се врши ажурно евидентирање на сите обврските спрема здравствените установи произлезени од реализацијата на Програмите	Не е спроведена препораката во однос на евидентирање на обврските спрема здравствените установи произлезени од реализација на Програмите за здравствена заштита. Не е извршено евидентирање на нереализираните обврски спрема здравствените установи поради тоа што сите сектори не ги доставиле фактурите до Одделението за сметководство. Ревизијата е должна да укаже на фактот дека во времето на вршење на оваа ревизија Министерството за здравство беше во тек изготвувањето на завршна сметка за 2007 година поради што сите книжења не беа спроведени.	Во Министерството за здравство да се воспостави пракса на евидентирање на нереализираните обврски за извршени здравствени услуги спрема јавните здравствени установи
	Ненаменско и незаконско користење на средствата		
11.5.1./1	Одговорното лице и Комисијата за јавни набавки да ги спроведуваат одредбите од Законот за јавни набавки и Правилникот за набавки од мала вредност во следните случаи:	Спроведена е препораката во однос на почитување на одредбите од Законот за јавни набавки од аспект	

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
Сметка за средства од Буџетот на РМ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

	<p>Одговорното лице да го донесува Планот за јавни набавки до крајот на јануари во тековната година.</p> <p>Членовите на Комисијата при реализација на постапките со отворен повик да потпишуваат изјава во писмена форма дека немаат конфликт на интереси со понудувачот.</p> <p>По потпишувањето на договорот со избраниот понудувач задолжително да се пополнува регистар за спроведената јавна набавка на пропишан образец и да се доставува до Бирото за јавни набавки.</p> <p>По извршен избор кај набавките од мала вредност задолжително да се доставува известување за извршениот избор за најповолен понудувач до понудвачите кои не се избрани, а договорот со избраниот понудувач да се склучува по истекот на три дена од конечното на решението за избор.</p>	<p>на донесување на Правилник за начинот и постапките за вршење на набавки од мала вредност, водење на регистар на пропишан образец, потпишување на изјава од страна на членовите на комисијата дека нема конфликт на интереси, доставување на известување за извршениот избор кај набавките од мала вредност</p>	
--	---	---	--